

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 25 juli 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting OVO Noord & Midden Drenthe (Dr. Nassau College).

We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

We hebben documenten bestudeerd en diverse gesprekken gevoerd. We hebben gesproken met de bestuurder en de directeuren van de locaties onderwijs. Ook hebben we leden van de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gesproken. Hierdoor hebben we een beeld gekregen van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en de sturing hierop.

Daarnaast hebben we onderzoeken uitgevoerd op de hiernaast genoemde scholen. Op drie scholen hebben we (op onderdelen) de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld en bij een school hebben we de registratie en melding van aan-en afwezigheid onderzocht. Vervolgens hebben we gekeken of het beeld dat het bestuur heeft van de scholen klopt met ons oordeel. Bovendien zijn we nagegaan of het beleid van het bestuur is terug te zien in de praktijk.

Wat gaat goed?

Het bestuur zorgt dat de randvoorwaarden voor het geven van onderwijs op de scholen op orde zijn. Ook de leerresultaten van de scholen zijn voldoende.

Het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Wat moet beter?

De kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur zijn onvoldoende. Het bestuur moet het stelsel van kwaliteitszorg zo inrichten dat het beter

Bestuur: Stichting OVO Noord & Midden Drenthe (Dr. Nassau College)

Bestuursnummer: 13273

Aantal scholen onder bestuur: 6

Totaal aantal leerlingen: 3832
(Teldatum: 1 oktober 2018)

Lijst met onderzochte scholen

Verificatieonderzoek:

- 20LO03 Dr. Nassau College Aa en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt
- 20LO00 Dr. Nassau College Quintus Assen, afdeling havo en vwo
- 20LO08 Dr. Nassau College EOA Assen

Vsv-onderzoek:

- 20LO01 Dr. Nassau College Norg, vmbo-gt

Vierjaarlijks bezoek met thema SHRM (geen rapportage):

- 20LO04 Dr. Nassau College Penta Assen, afdeling vmbo-b/k
- 20LO02 Dr. Nassau College Beilen, afdeling vmbo-gt

zicht krijgt op de onderwijskwaliteit van alle scholen samen. De meeste scholen zorgen zelf voor hun kwaliteitszorg, maar dat geldt niet voor de locatie Aa en Hunze. Dat wist het bestuur niet en het moet dat verbeteren. Ook moet het bestuur er voor zorgen dat leidinggevendenden van de scholen beter samenwerken aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit voor alle scholen van het bestuur.

Wat kan beter?

Op de meeste scholen kunnen de leraren de kwaliteit van hun lessen verbeteren. Ze kunnen de tijd efficiënter besteden en zorgen dat alle leerlingen betrokken zijn bij de onderwijsactiviteiten. Als ze in hun lessen beter rekening houden met verschillen tussen leerlingen, kunnen ze voorkomen dat leerlingen problemen krijgen.

Voor een volledige verantwoording in het jaarverslag is het nodig dat de verplichte continuïteitsparagraaf de benodigde onderdelen maar ook betekenisvolle informatie bevat. Bij een aantal onderdelen van de continuïteitsparagraaf troffen we deze in onvoldoende mate aan. De intern toezichthouder geven wij in overweging in het eerstvolgende jaarverslag aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop. Het bestuur geven wij in overweging in het eerstvolgende jaarverslag aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van de middelen passend onderwijs.

Vervolg

We maken afspraken met het bestuur om de tekortkomingen te herstellen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	10
3.	Resultaten verificatieonderzoek	17
	3.1. Dr. Nassau College, afdeling EOA (ISK)	17
	3.2. Dr. Nassau College, locatie AA en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt	21
	3.3. Dr. Nassau College Quintus, havo en vwo	26
4.	Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Dr. Nassau College N-Drenthe, Norg, vmbogt	30
5.	Reactie van het bestuur	33

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in juni 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting OVO Noord & Midden Drenthe (Dr. Nassau College). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de

sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- **Onderzoek naar aanleiding van risico's**

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- **Onderzoek op verzoek goede school**

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- **Herstelonderzoek**

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- **Stelselonderzoek**

Om op onderdelen een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een sector of over de sectoren heen bepalen wij jaarlijks welke standaard of welke standaarden daarvoor in aanmerking komen. Wij selecteren door middel van een steekproef scholen voor deze onderzoeken.

We voeren gedurende de looptijd van het vierjaarlijks onderzoek ook onderzoeken uit, die geen onderdeel uitmaken van het vierjaarlijks onderzoek.

- **Onderzoek naar registratie en melding van aan- en afwezigheid**

De inspectie onderzoekt bij een steekproef van scholen en afdelingen de verzuimregistratie, melding van ongeoorloofd verzuim, vrijstelling van geregeld schoolbezoek (verlof), schorsing en verwijdering en de aanwezigheid van een verzuimbeleid. De resultaten van het vsv-onderzoek zijn opgenomen in het rapport van het vierjaarlijks onderzoek.

- **Vierjaarlijks bezoek met als thema SHRM**

De inspectie bezoekt een aantal scholen van het bestuur vanuit de verplichting dat elke school eens in de vier jaar door de inspectie wordt bezocht. De inspectie gebruikt de resultaten om een stelsel breed inzicht te verwerven in het gebruik van SHRM op scholen. Daarnaast wil de inspectie SHRM onder de aandacht brengen van scholen, om scholen te stimuleren om te investeren in SHRM (invloed van personeelsbeleid op kwaliteit van het onderwijs). Er vindt geen beoordeling van de onderwijskwaliteit plaats en er verschijnt geen rapportage.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie in De Staat van het

Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie		
	1	2	3
Onderwijsproces			
OP1 Aanbod			•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	•
OP3 Didactisch handelen	•		
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP5 Onderwijstijd			
OP6 Samenwerking			
OP7 Praktijkvorming/Stage			
OP8 Toetsing en afsluiting		•	
Schoolklimaat			
SK1 Veiligheid			
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat			
Onderwijsresultaten			
OR1 Resultaten/Studiesucces			
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			
OR3 Vervolgsucces			
Kwaliteitszorg en ambitie			
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog			

Verificatieonderzoeken:

- 20LO|03 Dr. Nassau College Aa en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt
- 20LO|00 Dr. Nassau College Quintus Assen, afdeling havo en vwo
- 20LO|08 Dr. Nassau College EOA Assen

Vsv-onderzoek:

20LO|01 Dr. Nassau College Norg, vmbo-gt

Vierjaarlijks bezoek met thema SHRM (geen rapportage):

- 20LO|04 Dr. Nassau College Penta Assen, afdeling vmbo-b/k
- 20LO|02 Dr. Nassau College Beilen, afdeling vmbo-gt

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we onderzoek uitgevoerd op bestuursniveau en schoolniveau.

Bestuursniveau

Op het niveau van het bestuur onderzoeken wij hoe het bestuur ervoor zorgt dat de scholen hun beleid vormgeven in lijn met het strategisch beleid dat is vastgelegd in het koersplan. Dat vraagt van het bestuur dat het zicht heeft op waar de scholen nu staan en het actief stuurt op de vormgeving en uitvoering van het beleid. Ook onderzoeken we of het financieel beheer op orde is.

We beoordelen daarom op bestuursniveau de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie en de standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

Om de kwaliteitszorg en de kwaliteit van het financieel beheer te onderzoeken bestuderen we documenten en analyseren we gegevens en voeren we diverse gesprekken met sleutelfiguren. Bij het bestuur van het Dr. Nassau College hebben we een startgesprek en een bestuursgesprek gevoerd. We hebben daarnaast gesprekken gevoerd met leden van de raad van toezicht en leden van de medezeggenschapsraad.

Schoolniveau

Op schoolniveau hebben we bij een selectie van scholen en afdelingen een verificatieonderzoek uitgevoerd. Bij deze afdelingen hebben we ook de overige wettelijke eisen onderzocht, die hiervoor staan genoemd.

Geselecteerde scholen en onderzochte standaarden

Op alle drie de scholen hebben we de standaarden KA1 Kwaliteitszorg en KA2 Kwaliteitscultuur onderzocht. Dit doen we om te kunnen beoordelen of de scholen zelf over een stelstel van kwaliteitszorg beschikken, dat kwaliteitscultuur voldoende is en om te verifiëren of de school zich volledig en juist verantwoordt aan het bestuur. Daarnaast hebben we bij de scholen een aantal standaarden vanuit het kwaliteitsgebied Onderwijsproces beoordeeld.

Op het Dr. Nassau College Aa en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt, hebben we op verzoek van de schoolleiding de standaard OP3 Didactische handelen onderzocht. De school is bezig met de implementatie van gepersonaliseerd onderwijs en het onderwijsconcept stelt hoge eisen aan de leraren.

Op de locatie Dr Nassau College Quintus, afdeling havo/vwo hebben we de standaarden OP2 Zicht op ontwikkeling, OP4 Extra ondersteuning onderzocht. Dit om ons een beeld te kunnen vormen of en hoe het beleid passend onderwijs van het samenwerkingsverband VO2201 doorwerkt in de begeleiding (OP2) en extra ondersteuning (OP4) in de praktijk. Daarbij hebben we de standaard OP8 Programma van toetsing en examinering onderzocht om een beeld te krijgen van het examineringsproces. Dit doen we naar aanleiding van de examenproblematiek in Maastricht.

Op de locatie Dr Nassau College EOA/ISK onderzoeken we de standaarden OP1 Aanbod en OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding. De school biedt onderwijsaanbod gericht op de beheersing van de Nederlandse taal en cultuur en investeert volop in een passende begeleiding van leerlingen.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij onderzoeken de volgende vereisten:

- de aanwezigheid van de schoolgids (art. 24a, WVO),
- de vrijwillige - ouderbijdrage (art. 24a WVO) en
- de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (art. 3a, vijfde lid, WVO).

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken bij de drie scholen. In hoofdstuk 4 staan de resultaten van het vsv-onderzoek. In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

De sturing op de kwaliteit van het onderwijs moet beter. We beoordelen de standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur als onvoldoende. De standaard Verantwoording en dialoog is wel als voldoende beoordeeld. De bestuurder heeft wel regelmatig overleg met de locatiedirecteuren en de meeste scholen hebben een eigen kwaliteitszorgsystematiek, maar er is geen kwaliteitszorgsysteem op bestuursniveau. Ook werken de locatieleiders niet goed samen aan kwaliteitsverbetering.

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van de Stichting Openbaar VO Noord en Midden Drenthe. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Deze deelvraag beantwoorden we negatief en de betreffende standaard (KA1) beoordelen we als onvoldoende, omdat de huidige kwaliteitszorgsystematiek onvoldoende bijdraagt aan het realiseren van voldoende onderwijskwaliteit op de scholen (art. 23a WVO). Ook zorgt het bestuur niet dat de kwaliteitszorg is omschreven in de schoolplannen (art. 24, vierde lid, WVO).

Het bestuur, dat anderhalf jaar geleden aangetreden is, onderkent dat er nog geen sprake is van een werkend systeem van kwaliteitszorg op bestuursniveau. Daardoor heeft het bestuur onvoldoende zicht en grip op de onderwijskwaliteit op de locaties. De afzonderlijke locaties zorgen nu zelf voor het op orde krijgen en houden van de onderwijskwaliteit, maar dat is niet in alle gevallen succesvol. Op de school in Aa en Hunze bijvoorbeeld is de kwaliteitszorg onvoldoende. Bovendien is er vanuit het bestuur slechts beperkte sturing op welke informatie over de kwaliteit beschikbaar zou moeten zijn. Het bestuur heeft bijvoorbeeld geen doelen geformuleerd en gaat dus ook niet regelmatig na of gestelde doelen behaald worden. Dit geeft de locatiedirecteuren te weinig houvast. Alleen over het verzamelen van resultaatgegevens en tevredenheidsonderzoeken bij ouders en leerlingen zijn afspraken gemaakt. Overigens heeft het bestuur wel regelmatig gesprekken met de locatiedirecteuren, zowel individueel als in het centrale managementteam. De onderwerpen die daar aan bod komen betreffen echter niet systematisch de onderwijskwaliteit.

Het bestuur is daarom samen met de kwaliteitszorgmedewerker en de locatiedirecteuren onlangs gestart met het inrichten van een overkoepelend systeem voor kwaliteitszorg om meer zicht en grip te krijgen op de onderwijskwaliteit van de scholen. Omdat bij onze verificatieonderzoeken bleek dat de leskwaliteit verbeterd kan worden, vragen we het bestuur om expliciet aandacht te geven aan de verbetering en borging ervan in de nieuwe kwaliteitszorgsystematiek.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Ook deze deelvraag beantwoorden we negatief en de betreffende standaard (KA2) onvoldoende. Het bestuur werkt te weinig vanuit een gezamenlijke inspanning en vanuit een verbetercultuur aan professionaliteit en aan het verzorgen van verbeteringen (art. 23a en 24, vierde lid, WVO).

Positief is dat het bestuur handelt volgens de code goed bestuur en dat in het jaarverslag vermeldt. Ook zijn alle docenten bevoegd of in opleiding om hun bevoegdheid op korte termijn te behalen. Leraren worden in de gelegenheid gesteld om zich te professionaliseren,

onder meer via de Dr. Nassau Academie, en ze worden gestimuleerd om professionele leergemeenschappen te ontwikkelen.

In de praktijk functioneren de locaties vooral als afzonderlijke scholen en zien ze elkaar soms zelfs als concurrent. Het lukt het bestuur tot op heden onvoldoende om ervoor te zorgen dat ze afspraken maken en samenwerken om de onderwijskwaliteit Dr. Nassaubreed te verbeteren, terwijl dat wel als doel is gesteld in het strategisch beleidsplan. Mogelijk hangt het ontbreken van een kwaliteitszorgsystematiek op bestuursniveau hiermee samen. Overigens zijn het afgelopen jaar wel eerste stappen gezet om vertrouwen te ontwikkelen dat het mogelijk is om op bestuursniveau te sturen en samen te werken, zonder dat de visie en onderwijsconcepten van waaruit de verschillende locaties werken, onder druk komen te staan. Dit vertrouwen is er nog niet en het is van groot belang voor de leerlingen dat hieraan intensief gewerkt wordt, niet in de laatste plaats omdat de doorgaande lijn van onder- naar bovenbouw niet altijd soepel verloopt, zeker wanneer de leerlingen in de bovenbouw naar een andere locatie gaan.

Het feit dat er binnenkort wisselingen zijn in de samenstelling van het managementteam biedt wellicht extra mogelijkheden voor het bestuur om de kwaliteitscultuur onder de loep te nemen en actief te sturen op verbetering.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Deze deelvraag beantwoorden we positief, omdat het bestuur voldoet aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het bestuur verantwoordt de resultaten en financiën in het jaarverslag en betreft de medezeggenschap en de interne toezichthouder daar systematisch bij. Standaard KA3 beoordelen we daarom als voldoende.

Het bestuur organiseert actief tegenspraak en informeert de medezeggenschapsraad (MR) en de Raad van Toezicht (RvT) systematisch over ontwikkelingen en vraagstukken en doet dat over het algemeen ook op tijd. Een aandachtspunt is wel de verantwoording over de bestuursdoelen en -resultaten. Vanwege het ontbreken van een systeem voor kwaliteitszorg op bestuursniveau gebeurt dit nog te weinig systematisch en vooral op grond van diverse informatie over individuele scholen. De Raad van Toezicht en de MR (die uit 30 mensen bestaat) hebben twee keer per jaar samen overleg. Het thema 'scholengemeenschap of gemeenschap van scholen', zoals hierboven bij Kwaliteitscultuur aan de orde kwam, heeft nadrukkelijk de aandacht van de Raad van Toezicht. Zij hebben het bestuur opgedragen een scholengemeenschap te vormen en hebben vertrouwen dat het bestuur daarin zal slagen. Ook de MR ziet dat samenwerking tussen de locaties gevoelig ligt en stelt zich op de hoogte van de vorderingen.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als voldoende. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als voldoende.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		●
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		●

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	0,91	0,89	1,00	0,97	1,06	1,08
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,48	0,65	0,64	0,67	0,68	0,68
Weerstandvermogen	< 5%	20,7%	21,5%	21,4%	22,5%	23,7%	23,9%
Huisvestingsratio	> 10%	5,3%	5,6%	6,1%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	0,08%	2,36%	1,62%	1,46%	0,97%	0,15%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'voldoende'. De tabel bevat geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigde dat beeld.

Tekortkomingen continuïteitsparagraaf

Voor een volledige verantwoording in het jaarverslag is het nodig dat

de verplichte continuïteitsparagraaf de benodigde onderdelen én betekenisvolle informatie bevat. Bij een aantal onderdelen van de verplichte continuïteitsparagraaf troffen we deze in onvoldoende mate aan in het jaarverslag over 2017. Wij geven het bestuur daarom in overweging de continuïteitsparagraaf te verbeteren door:

- naast het omschrijven van het interne risicobeheersings- en controlesysteem ook de resultaten van dat systeem te vermelden evenals de naar aanleiding daarvan (eventueel) aangebrachte of voorgenomen aanpassingen;
- de verbinding van de meerjarenbegroting én de toelichtingen over risicobeheer en risicomaatregelen met het strategisch beleid en de keuzes van het bestuur (duidelijk) zichtbaar te maken.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken. Bij de Stichting Openbaar VO Noord en Midden Drenthe kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

Verlag Raad van Toezicht over toezicht op doelmatig gebruik van rijksmiddelen:

Het is de wettelijke taak van de Stichting Openbaar VO Noord en Midden Drenthe om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder (ook wel de Raad van Toezicht) zijn onder meer, dat deze moet toezien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het jaarverslag. De verantwoording over het toezicht op doelmatigheid hebben wij niet aangetroffen in het jaarverslag over 2017. Wij geven de intern toezichthouder in overweging aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in het eerstvolgende jaarverslag. Dit aspect van het interne toezicht is op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling.

Besteding middelen Passend Onderwijs

Het bestuur ontvangt middelen voor passend onderwijs. Het bestuur verantwoordt zich onvoldoende over de inzet van deze middelen. Deze informatie komt niet tegemoet aan de breed levende maatschappelijke behoefte op dit onderwerp. Wij geven het bestuur daarom in overweging, aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van deze zorgmiddelen in het eerstvolgende jaarverslag.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid van de Stichting Openbaar VO Noord en Midden Drenthe als 'voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast

speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij de Stichting Openbaar VO Noord en Midden Drenthe leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur	Wat doen wij?
Bestuur		
Kwaliteitszorg (KA1) Het bestuur heeft geen werkend stelsel van kwaliteitszorg ingericht en geeft in de schoolplannen geen omschrijving van de kwaliteitszorg. (artikelen 23a en 24, vierde lid van de WVO)	Het bestuur zorgt voor een werkend stelsel van kwaliteitszorg, dat helpt om goed zicht te krijgen op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en om gericht te sturen op verbetering ervan. Hersteltermijn: een jaar	Wij voeren een herstelonderzoek uit in juni 2020
Kwaliteitscultuur (KA2) Het bestuur zorgt onvoldoende dat de scholen vanuit een gezamenlijke inspanning vanuit een verbetercultuur en professionaliteit werken aan kwaliteitsverbetering. (artikelen 23a en 24, vierde lid van de WVO)	Het bestuur zorgt dat de scholen vanuit een gezamenlijke inspanning vanuit een verbetercultuur en professionaliteit werken aan kwaliteitsverbetering. Hersteltermijn: een jaar	Wij voeren een herstelonderzoek uit in juni 2020
Scholen		
20LO 03 Dr Nassaucollege, locatie Aa en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt		
KA1 Kwaliteitszorg is onvoldoende. De school heeft in onvoldoende mate een stelsel van kwaliteitszorg ingericht op basis waarvan het onderwijs wordt verbeterd (artikelen 23a en 24, vierde lid WVO).	Het bestuur zorgt ervoor dat de school een stelsel van kwaliteitszorg inricht, dat de school goed zicht geeft op de kwaliteit van gericht stuurt op verbetering van het onderwijs en het personeel. Het bestuur vraagt de school zich daar adequaat over te verantwoorden. Hersteltermijn: een jaar	Wij voeren in juni 2020 een herstelonderzoek uit bij het bestuur.
20LO 01 Dr Nassau College, locatie Noord-Drenthe, Norg		

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur	Wat doen wij?
De verzuimregistratie is onvoldoende adequaat om juiste en volledige inlichtingen te verstrekken over de aanwezigheid van leerlingen (art. 27c Leerplichtwet 1969).	Het bestuur richt binnen drie maanden na de vaststellingsdatum van het rapport de registratie zodanig in dat wordt voldaan aan de wettelijke vereisten. Hersteltermijn: drie maanden	Wij voeren ten minste zes maanden na de vaststellingsdatum van het rapport een herstelonderzoek uit.
Het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat, is niet in de schoolgids opgenomen (art. 24a, eerste lid onder a, van de WVO).	Het bestuur draagt er zorg voor dat de eerstvolgende schoolgids het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat bevat. Hersteltermijn: twee maanden	Wij controleren de eerstkomende schoolgids op dit punt
zoLOjoo Dr Nassau college, Quintus		
De toetsing en afsluiting is onvoldoende, vanwege tekortkomingen in het PTA (art. 7 EB, 31 lid 2 EB). In het PTA staan de (sub)domeinen van het eindexamenprogramma niet beschreven.	Het bestuur herstelt de tekortkoming en stuurt het aangepaste PTA naar de inspectie. Hersteltermijn: zes weken	Wij beoordelen na zes weken opnieuw of de toetsing en afsluiting aan de wettelijke vereisten voldoet en verwerken het resultaat in het definitieve rapport.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van het verificatieonderzoek, dat we op drie scholen hebben uitgevoerd. We geven per onderzochte standaard het kwaliteitsoordeel, gevolgd door een toelichting. Deze toelichting geeft kort weer waar we ons oordeel op baseren en biedt aanknopingspunten voor (verdere) verbetering.

3.1. Dr. Nassau College, afdeling EOA (ISK)

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het verificatieonderzoek bij het Dr. Nassau College, afdeling EOA (Internationale schakelklas).

We onderzochten de volgende standaarden:

- OP1 Aanbod
- OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding
- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	

Aanbod (OP1)

We beoordelen deze standaard als voldoende. De school bereidt de leerlingen met een aangepast onderwijsprogramma voor op het vervolgonderwijs en op de samenleving.

De focus binnen het onderwijs ligt op de Nederlandse taal en cultuur. De ISK hanteert de LOWAN-uitstroomprofielen en heeft de klassen ingedeeld op het niveau waarop de leerlingen de Nederlandse taal beheersen. Daarnaast is er een klas in combinatie met het praktijkonderwijs en een klas met extra kwetsbare leerlingen.

De school heeft gekozen voor kleine klassen, zodat er veel ruimte is om in de les in te kunnen spelen op de verschillende ontwikkelingsniveaus en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. De school heeft naast een breed aanbod Nederlands, een ruim aanbod gericht op integratie in de Nederlandse maatschappij. De leerlingen krijgen les in burgerschap en daarnaast zit burgerschap net als het aanleren van het Nederlands verweven in diverse projecten, sporttoernooien, excursies, stages en opdrachten.

De school hecht veel waarde aan een brede ontwikkeling van de ISK-leerlingen. De leerlingen krijgen daarom ook lessen Engels, rekenen en wiskunde, sport (LO), burgerschap, muziek, tekenen en drama. Ook

besteedt de school veel aandacht aan het aanleren van schoolse vaardigheden en sociale weerbaarheid. Daarbij heeft de school een keuze-uur ingeroosterd, dat bijdraagt aan het leren kiezen. Leerlingen kunnen per periode een keuze maken uit een wisselend lesaanbod, waaronder extra NT2, ICT of Engels.

De school streeft ernaar dat de leerlingen binnen maximaal 2 jaar de streefdoelen behalen die passen bij hun uitstroomprofiel, zodat de leerling kan schakelen naar een reguliere vorm van onderwijs. Uit de gesprekken blijkt dat het merendeel van de leerlingen uitstroomt naar een andere opleiding van het Dr. Nassau College zelf. Ook stromen diverse leerlingen, vanwege leeftijd en taalniveau, uit naar een mbo-opleiding in de omgeving.

De school zoekt nu naar mogelijkheden om het contact met Nederlandse leeftijdsgenoten tijdens hun verblijf in de internationale schakelklas te bevorderen. Er is een schakelcoach die meeloopdagen en stages organiseert zodat de ISK-leerlingen kunnen ervaren hoe het er in een gewone school aan toegaat. In de praktijk lukt het niet altijd om dit te realiseren.

De school heeft onlangs de Hermen J. Jacobsprijs gewonnen, met het idee om een app te ontwikkelen voor het bevorderen van contacten tussen ISK- en Nederlandse leerlingen.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding als voldoende. De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

De school heeft zicht op de onderwijsbehoeften en vooral het taalniveau van de leerlingen door vanaf binnenkomst gegevens te verzamelen over leerlingen. De school heeft een duidelijke begeleidingsstructuur, die start met een verlengde intake. De plaatsing en duur van deze intake hangen samen met de mate waarin een leerling is gealfabetiseerd en de Nederlandse taal beheerst en ook van het gedrag en de werkhouding. Aan het eind van de verlengde intake spreekt de school met de individuele leerling de verdere leerroute en het uitstroomprofiel af en stroomt de leerling door naar een passende ISK-klas.

Elke klas heeft een eigen mentor. Het mentoraat is zowel gericht op de ontwikkeling op cognitief vlak, als op het welbevinden van leerlingen en het voorkomen van en omgaan met sociaal-emotionele problematiek of gedragsproblemen. Zodra zich problemen voordoen bij de ontwikkeling van leerlingen gaat de mentor altijd eerst het gesprek aan met leerlingen. Een volgende stap is ook andere teamleden die les geven aan de leerling te betrekken. Ook betreft de school, waar mogelijk, de ouders/voogd/verzorgers van de leerlingen door middel van een evaluatiegesprek aan het eind van elke periode, aan de hand van het rapport van de leerling. Als de begeleiding

specialistische kennis vereist, omdat de problematiek te complex is, dan werkt de school actief samen met specialisten binnen de school en daarbuiten. Dit geldt in het bijzonder voor de zeer kwetsbare leerlingen.

We zien dat de school zelf maatregelen treft om de kwaliteit van de begeleiding verder te verbeteren. Een voorbeeld is de extra investering in begeleiding en extra ondersteuning gericht op de taalontwikkeling van de leerlingen. Onlangs is de school gestart met niveaulezen. De leerlingen uit de verschillende klassen zitten op aviniveau bij elkaar. De eerste ervaringen van de leraren en leerlingen zijn positief. Tijdens het gesprek is aangegeven dat ook dit middel voor sommige leerlingen niet toereikend is. Voor deze leerlingen start de school met remedial teaching. Ook wordt gekeken of het mogelijk is om deze leerlingen te laten testen op dyslexie. Een andere ontwikkeling is dat de vakgroepen Engels en Burgerschap zijn gestart met huiswerkcijfers en deze tussentijds bij de mentoren aanleveren. Dit zorgt ervoor dat de mentoren beter zijn geïnformeerd dan voorheen en eerder met een leerling in gesprek kunnen gaan als de huiswerkcijfers daar aanleiding toe geven.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg (KA1)

De kwaliteitszorg beoordelen we als voldoende. De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht, waarmee zij de basiskwaliteit bewaakt en waar nodig verbetert.

De school heeft een turbulente periode meegemaakt, waarin weinig aandacht is geweest voor het opzetten van een kwaliteitszorgsystematiek. In de praktijk was dat impliciet wel het geval. In korte tijd groeide het aantal leerlingen enorm, waardoor de school genoodzaakt was om meer klassen te starten en een tweede gebouw in gebruik te nemen. Daarbij stond de school voor de uitdaging om nieuwe docenten aan te nemen en in te werken. Ook overleed de schoolleider geheel onverwachts. Dit alles heeft een grote impact gehad op het gehele team.

In de praktijk blijkt dat de school de kwaliteit wel degelijk verbeterd en geborgd heeft. Dit blijkt onder andere uit onze bevindingen bij standaard OP1 Aanbod en OP2 Zicht op ontwikkeling.

De school heeft door eigen waarnemingen zicht op wat goed gaat en welke punten verbetering behoeven. De school is hier mee aan de slag gegaan en is bezig met het herzien van het schoolplan. De schoolleiding en het team kunnen de interne kwaliteitszorg versterken door helder te formuleren wat ze willen bereiken, wat ze gaan doen om daar te komen en op welke wijze ze gaan evalueren. Hoe beter het zicht op de totale onderwijskwaliteit, hoe beter in zicht is wat goed gaat en welke verbeteringen wenselijk of noodzakelijk zijn.

Dit is belangrijke informatie die de school nodig heeft om zich te kunnen verantwoorden en om vervolgstappen af te kunnen spreken. Voor het bestuur is deze informatie van belang om gerichte ondersteuning te kunnen bieden om gewenste en/of noodzakelijke verbeteringen tot stand te brengen. Gebleken is dat de bestuurder aandacht heeft voor de ISK en er regelmatig op bezoek komt, maar dat er geen duidelijke sturing op de kwaliteit is.

Kwaliteitscultuur (KA2)

We beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als voldoende. De school functioneert voldoende transparant en integer.

De school voldoet aan de wettelijke vereisten op het gebied van bevoegd en bekwaam personeel en aan de vereiste dat leraren voldoende mogelijkheden krijgen om hun bekwaamheid te onderhouden. Een voorbeeld van professionalisering van het team is de start met intervisie en intercollegiale consultatie. Voor startende docenten is er een inwerktraject en is de intervisie georganiseerd, voor docenten die al langer werkzaam zijn op de school ligt het initiatief voor zowel intervisie als scholing, zoals video-interactiebegeleiding, vooral bij de docent zelf.

Zoals hiervoor bij kwaliteitszorg aangegeven, heeft de school een turbulente periode achter de rug. Dit heeft geleid tot aanstelling een nieuwe schoolleider (de voormalig coördinator onderwijszaken), de uitbreiding van het onderwijsteam door de aanname van vooral een groot aantal docenten en een aanzienlijk aantal veranderingen in de schoolorganisatie om onderwijs te kunnen bieden aan alle klassen.

Uit de gesprekken en observaties maken we op dat de medewerkers op de hoogte zijn de koers van de school en transparantie en openheid ervaren. Degenen die we gesproken hebben, gaven aan dat er een goede verbinding is tussen de schoolleiding en het team.

Ook is gebleken dat leraren steeds meer vanuit hun eigen rol vanuit een verbetercultuur samenwerken aan kwaliteitsverbetering. Dit is onder andere het resultaat van de sturing op het versterken van de

vakgroepen. De vakgroepen hebben de opdracht om in kaart te brengen: hoe staan we erin? Hoe bevalt de methode? En halen we eruit wat er in zit? Op deze wijze zijn de vakgroepen betrokken bij beleidsontwikkeling en het werken aan onderwijskundige vernieuwingen. Ook werken de vakgroepen steeds meer samen. Een heel recent voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen de vakgroepen Nederlands, Burgerschap en drama rondom het thema 'Politiek'. Leerlingen hebben een bezoek gebracht aan de Tweede kamer, hier een verslag over geschreven en rollenspelen gespeeld met een thema-afsluiting in het theater, waarbij ouders zijn uitgenodigd.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.2. Dr. Nassau College, locatie AA en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt

In deze paragraaf geven wij de oordelen en de resultaten van het verificatieonderzoek bij Dr. Nassaucollege, locatie AA en Hunze Gieten, afdeling vmbo-gt.

We onderzochten de volgende standaarden:

- OP3 Didactisch handelen
- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Didactisch handelen (OP3)

Het didactisch handelen beoordelen we als voldoende omdat het voldoet aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit. We hebben echter, net als de school zelf, geconstateerd dat het didactisch handelen in de leeractiviteiten en workshops nog niet voldoet aan de hoge eisen die het onderwijsconcept Kunskapsskolan stelt aan de leraren.

De eigen ambitie van de school is gericht op het vergroten van de intrinsieke motivatie van leerlingen, onder andere door meer activerende werkvormen en meer maatwerk binnen duidelijke grenzen te bieden. Op het lesprogramma staan coachgesprekken, basegroepen, leeractiviteiten en workshops. De leraren hebben een

programma ontwikkeld vanuit de leerdoelen afgestemd op de verschillende ontwikkelingsniveaus en -behoeften. De opdrachten staan in een digitaal systeem (learning portal) en zijn zo gestructureerd dat leerlingen door het doorlopen van de verschillende opdrachten (tredes) zich de lesstof eigen kunnen maken. In de digitale tool is duidelijk zichtbaar wat leerlingen in een bepaalde periode hebben afgerond en nog moeten afronden.

De leraren hebben verschillende rollen. Zij zijn naast vakdocent ook degenen die de leerlingen coachen en begeleiden bij het doorlopen van het programma. Dat vraagt veel van hen. We zagen tijdens het bijwonen van diverse onderwijsactiviteiten, dat alle leerlingen met hun coach een planning hebben gemaakt. Ook heeft elke leerling door het digitale systeem zicht op wat is afgerond en wat hij/zij nog moet doen. Tijdens de lessen zagen wij vooral dat leerlingen zelfstandig en geconcentreerd werkten aan opdrachten afgestemd op hun eigen onderwijsniveau. Duidelijk is dat leerlingen weten waar zij aan kunnen en moeten werken en de tijd op school benutten om aan opdrachten te werken en deze binnen de gestelde termijn af te ronden. Om deze redenen hebben wij de kwaliteit van het didactisch handelen als voldoende beoordeeld.

Leerlingen geven aan dat zij het prettig vinden dat zij op school aan opdrachten kunnen werken en daardoor na schooltijd weinig tijd kwijt zijn aan huiswerk. Ook zijn zij tevreden over de sfeer op school. Minder tevreden zijn zij over de uitleg die zij krijgen. Er is behoefte aan meer uitleg en aan meer instructie op maat. Ook geven zij aan cijfers te missen. Zij moeten alle opdrachten binnen een periode met een voldoende afronden, terwijl bij een systeem met cijfers altijd de mogelijkheid is om te compenseren. Een zorg die leerlingen hebben is dat als je eenmaal achterloopt, de achterstand steeds groter wordt en soms zo groot is dat zij zelf niet meer weten hoe dit te verhelpen en/of te voorkomen dat de achterstand verder toeneemt. De school biedt overigens wel een speciale voorziening voor leerlingen die kampen met een grote achterstand. Zij kunnen op een andere locatie, onder begeleiding van leraren, werken aan het wegwerken van de achterstand.

Het belangrijkste verbeterpunt is het benutten van de workshops. Deze zijn bedoeld voor afstemming op zowel ondersteuning als op uitdaging. In de workshops hebben wij echter geen lesdoelen, instructie of uitleg waargenomen, maar zagen we vooral dat leerlingen zelfstandig en geconcentreerd aan huiswerkopdrachten werkten. Ook leerlingen, leraren en de schoolleiding bevestigen dat deze uren in de praktijk zijn verworpen tot huiswerkuren. Bij navraag bij leerlingen bleek zelfs dat tijdens diverse workshops, waar het leek dat leerlingen rustig en zelfstandig aan het werk waren, niet iedere leerling effectief aan het werk was en dat de leraar daar geen zicht op had. Deze situatie moet veranderen en vraagt om evaluatie en gerichte bijsturing, zodat de investering bijdraagt aan het bereiken van

het gewenste effect, namelijk een betere afstemming van het onderwijs op de individuele behoeften en mogelijkheden van de leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg (KA1)

De standaard kwaliteitszorg beoordelen we als onvoldoende. De school heeft in onvoldoende mate een stelsel van kwaliteitszorg ingericht op basis waarvan het onderwijs wordt verbeterd. Er is behoefte aan duidelijkheid bij medewerkers, leerlingen en ouders. Gerichte sturing is nodig om rust te creëren en om ervoor te zorgen dat de leerlingen baat hebben bij de onderwijsvernieuwing. De school voldoet niet aan de artikelen 23a en 24, vierde lid van de WVO. Dit leidt tot een herstelopdracht.

Uit de toezichthistorie blijkt dat de school tussen 2013 en 2017 twee keer het predicaat Excellente school heeft ontvangen. Vanuit de ambitie om de intrinsieke motivatie van leerlingen te versterken door middel van één systeem, is de school gezamenlijk aan het werk gegaan in de vorm van een nieuw concept (Kunskapsskolan). In 2016-2017 zijn de taalvakgroepen overgegaan en in 2017-2018 zijn zowel leerjaar 1 als 2 in één keer gestart met dit concept. Dit schooljaar hebben alleen de vierdejaars leerlingen nog op de traditionele wijze les. De afgelopen jaren is veel daadkracht getoond en is er veel werk verzet met diverse positieve effecten: de leerlingen werken voldoende vanuit leerdoelen passend bij hun uitstroomperspectief (mavo, havo of vwo) tijdens coachgesprekken, basegroelessen, leeractiviteiten en workshops.

Tijdens ons onderzoek hebben we geconstateerd dat de school onvoldoende zicht heeft op de eigen onderwijskwaliteit. De school is opgeslokt door de waan van de dag, waardoor er onvoldoende aandacht is uitgegaan naar het systematisch bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de leerresultaten en het onderwijsproces. De schoolleiding heeft geen duidelijk zicht op waar de school nu staat en het overzicht van de stappen die nodig zijn voor verdere implementatie van het concept ontbreekt. Ook zijn de besluitvormingsprocessen niet helder. Hierdoor is kwaliteitsbewaking niet mogelijk en is het niet mogelijk om te signaleren wat er beter kan of gericht bij te sturen als er wat mis gaat. Dit heeft vaak geleid tot ad hoc besluiten, maar niet tot gerichte verbetering vanuit de koers die is ingezet. De school zal moeten zorgen voor een systematiek, die ervoor zorgt dat er zicht is op de kwaliteit. Hoe beter de school zelf zicht heeft op de kwaliteit (waar staan we nu en waar willen we naar

toe), hoe gericht de school maatregelen kan treffen om te verbeteren en gerichte ondersteuning kan vragen aan de bestuurder.

Uit de gesprekken maken we op dat de leraren niet goed op de hoogte zijn van de behaalde leerresultaten en de resultaten uit tevredenheidsonderzoeken. Ook blijkt dat problemen die zij en de leerlingen ervaren, niet altijd door de schoolleiding zijn opgepakt. Een probleem is de onzekerheid en onrust bij leerlingen. De huidige derdejaars leerlingen maken zich zorgen of zij voldoende zijn voorbereid op het examenprogramma en bij de eerste- en tweedejaars is er vooral druk bij leerlingen die achterstand hebben opgelopen en die per week zien toenemen. Daarbij komt dat wij de ambitie van de school om door invoering van het onderwijsconcept Kunskapsskolan meer activerende didactiek, meer rekening houden met verschillen en meer maatwerk te bewerkstelligen, slechts beperkt hebben gezien. De schoolleiding en de leraren herkennen dit ook, ervaren dit als onprettig, maar het ontbreekt aan tijd en heldere afspraken om op deze signalen in te spelen.

De school heeft gesignaleerd dat de impact van het nieuwe concept is onderschat en dat er veel dialoog nodig is. De school staat voor de uitdaging om de totale onderwijskwaliteit goed in beeld te brengen. Dit is hard nodig om te voorkomen dat de onderwijsvernieuwing nadelig uitpakt voor leerlingen en de school. Dat gaat niet vanzelf, maar vraagt om een eenduidige en gezamenlijke aanpak. De regiodirecteur heeft met ingang van dit schooljaar de schoolleiding ondersteund en eerste stappen gezet om het overzicht te krijgen dat nodig is voor verdere implementatie. Een concrete maatregel is het herzien van de teamstructuur. Een andere belangrijke interventie, en tevens uitdaging, is het helder maken van wat de school wel en niet kan. Dit omdat het beeld is ontstaan dat de school individueel onderwijs biedt en dit is niet wat het concept van gepersoniseerd onderwijs inhoudt en wat de school kan waarmaken.

Kwaliteitscultuur (KA2)

De kwaliteitscultuur beoordelen we als voldoende. De schoolleiding en het team hebben vanuit een duidelijke visie gewerkt aan verbetering van het onderwijs en hun professionaliteit. Zoals hiervoor bij kwaliteitszorg beschreven vraagt het reflecteren op het eigen handelen en het maken van afspraken wel aandacht.

De afgelopen jaren hebben de schoolleiding en de medewerkers vanuit een duidelijke ambitie gezamenlijk gewerkt aan onderwijsontwikkeling. Een paar jaar geleden is gekozen voor implementatie van een nieuw onderwijsconcept, in lijn met de al bestaande duidelijke ambitie. Er is veel gerealiseerd, maar tegelijkertijd is in de loop van de tijd onduidelijkheid ontstaan bij betrokkenen met diverse nadelige effecten, zoals onrust en toenemend ziekteverzuim als gevolg. De recente interventies hebben ervoor gezorgd dat medewerkers ervaren dat er weer duidelijke

leiding is. Tijdens gesprekken gaven zij aan dat er meer op gemaakte afspraken wordt teruggekomen en dat problemen die zij ervaren worden erkend en onderkend. Ook blijkt uit de cijfermatige gegevens dat het percentage ziekteverzuim is afgenomen.

Een positief punt is dat de professionalisering van docenten een gedeelde verantwoordelijkheid is. Alle docenten hebben een externe coach die gerichte ondersteuning geeft. Dit zorgt dat er continu aandacht is voor het bevorderen van de bekwaamheid van docenten. Dit is ook belangrijk gezien de hoge eisen die het onderwijsconcept en het nieuwe rooster aan de leraren stelt.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.3. Dr. Nassau College Quintus, havo en vwo

In deze paragraaf geven wij de oordelen en de resultaten van het verificatieonderzoek bij Dr. Nassaucollege Quintus Assen, afdelingen havo en vwo.

We onderzochten de volgende standaarden:

- OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding
- OP4 Extra ondersteuning
- OP8 Programma van toetsing en afsluiting
- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP4 Extra ondersteuning		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding als voldoende. De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De begeleiding in de reguliere lessen kan beter.

De school heeft zicht op de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van de leerlingen door vanaf binnenkomst gegevens te verzamelen over de prestaties van de leerlingen. Daarnaast heeft de mentor een centrale rol bij het signaleren of extra begeleiding nodig is. De coördinator leerlingenzorg vormt daarbij de link tussen de mentor en het zorgteam. De coördinator leerlingenzorg regelt ook dat de mentoren geïnformeerd en getraind worden en dat als dat nodig is een duo-mentoraat wordt gevormd. Vrijwel alle leraren zijn namelijk mentor en niet elke mentor is even bedreven in het signaleren van problemen bij leerlingen. De coördinator leerlingenzorg is van oordeel dat de meeste mentoren en zorgfunctionarissen een goed beeld hebben van de leerlingen en leerlingen geven in een gesprek aan dat ze tevreden te zijn over hun mentor.

De extra begeleiding en ondersteuning vindt voornamelijk plaats buiten de klas door leraren die affiniteit hebben met leerlingen die extra begeleiding of ondersteuning nodig hebben. Quintus werkt met leerpleinen waar leerlingen extra uitleg kunnen vragen en krijgen. Ook werken de afdelingen met maatwerk- of kansklassen waar leerlingen die in een reguliere klas te weinig van de les opsteken vanwege sociaal-emotionele problemen in kleinere groepen op hun eigen

niveau les krijgen. Ook is er een reboundklas die voorziet in de behoefte van leerlingen aan extra ondersteuning.

In de reguliere lessen hebben we weinig gezien dat leraren rekening houden met de verschillende begeleidings- of ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Wanneer de school investeert in de kwaliteit van het primaire onderwijsproces, de lessen, kunnen wellicht een aantal achterstanden en problemen van leerlingen voorkomen worden en is minder tijd en energie nodig om deze in aparte voorzieningen te repareren.

Extra ondersteuning (OP4)

De standaard Extra ondersteuning is als voldoende beoordeeld. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften stelt de school een ontwikkelingsperspectief op en evalueert dit jaarlijks.

In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke vormen van begeleiding en ondersteuning beschikbaar zijn voor leerlingen die dat nodig hebben. In de praktijk biedt de school deze mogelijkheden ook (zie hierboven bij OP2). Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften stelt de school een ontwikkelingsperspectief op. Deze ontwikkelingsperspectieven voldoen aan de wettelijke eisen, maar kunnen wel verbeterd worden. Ze zijn namelijk zeer uitgebreid en bieden niet altijd zicht op waar het daadwerkelijk om gaat, namelijk het beoogde uitstroomniveau en langs welke weg de leerling dat gaat bereiken.

Toetsing en afsluiting (OP8)

De school zorgt dat toetsing en afsluiting zorgvuldig verlopen; het examenreglement, het PTA en de uitvoering van de schoolexamens voldoen aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we standaard OP8 als voldoende beoordeeld.

De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het Eindexamenbesluit. De herkansingsregels bij schoolexamens en de organisatie en gang van zaken van het eindexamen staan juist beschreven in het examenreglement. Het examenreglement is met instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld en is verzonden naar leerlingen, ouders/verzorgers en de inspectie.

In het PTA staan de eindtermen van het eindexamenprogramma beschreven en alle verplichte onderdelen van het examenprogramma worden getoetst. Wel ontbreekt in het eindexamenprogramma een omschrijving van de domeinen. De school moet dit in het volgende PTA herstellen (art. 7 EB, 31 lid 2 EB). De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de wijze van herkansing van het schoolexamen en de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt, zijn

vermeld in het programma. De maatregelen die de directeur kan treffen bij onregelmatigheden door toedoen van leerlingen zijn volgens de regels in het Eindexamenbesluit uitgevoerd. De tijdvakken van de schoolexamens, de wijze van herkansing en hoe cijfers van het schoolexamen tot stand komen staan vermeld in het PTA.

De school heeft momenteel één eindexamensecretaris. Mogelijk kunnen meerdere personen in de school bij deze taak betrokken worden of kunnen de eindexamensecretarissen van de verschillende scholen op bestuursniveau samenwerken, zodat de kwaliteit gewaarborgd is.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg (KA1)

We beoordelen de kwaliteitszorg als voldoende. De school toont in voldoende mate aan dat het stelsel van kwaliteitszorg bijdraagt aan kwaliteitsverbetering. Het stelsel van kwaliteitszorg staat niet omschreven in het schoolplan. Dat moet de school herstellen (art. 24, vierde lid, WVO).

De school werkt met een compact schoolplan, gebaseerd op het strategisch beleidsplan van het bestuur. Op basis van het schoolplan worden jaarlijks activiteitenplannen (jaarplan, teamplan) opgesteld en geëvalueerd. Daarnaast staat Quintus open voor feedback van externen en ouders en leerlingen. Zo is onlangs een audit uitgevoerd door de visitatiecommissie van het samenwerkingsverband, maakt de school deel uit van een groep scholen in Drenthe en Groningen die elkaars kwaliteit regelmatig beoordelen, en worden de leerling- en ouderpanels systematisch bevroegd. De school heeft in kader van het inspectiebezoek ook een zelfevaluatie aangeleverd. Op deze manier heeft de school voldoende zicht op de eigen kwaliteit voor belangrijke onderdelen als resultaten, tevredenheid van ouders en leerlingen en kwaliteit van de lessen. Wat de school doet om de huidige kwaliteit te borgen is vastgelegd in een borgingsdocument. De bedoeling is dat de kwaliteitszorg vanaf komend schooljaar ook op bestuursniveau gemonitord wordt via een kwaliteitskalender voor alle vestigingen.

Er zijn ook enkele aandachtspunten in de kwaliteitszorg te noemen. Informatie over mogelijke verbeteringen in de huidige kwaliteit en plannen om de organisatie van het onderwijs te wijzigen leiden tot een lange lijst met actiepunten. Het is zaak om daarin een duidelijke prioritering aan te brengen en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in de klas bovenaan te zetten. Ook ontbreekt in het

schoolplan een beschrijving van het kwaliteitsbeleid. Dit moet de school herstellen (art. 24, vierde lid, WVO)

Kwaliteitscultuur (KA2)

We beoordelen de kwaliteitscultuur als voldoende. De school functioneert voldoende transparant en integer en wil toewerken naar een professionele leergemeenschap.

De school voldoet aan de wettelijke eisen op het gebied van bevoegd en bekwaam personeel. De leraren die niet bevoegd zijn, zijn in opleiding om hun bevoegdheid te halen. De school wil toewerken naar een professionele leergemeenschap en biedt leraren daarom de mogelijkheid om bij elkaar in de les te kijken en zich verder te professionaliseren, bijvoorbeeld via de dr. Nassauacademie. Er zijn veel enthousiaste leraren die zich op deze wijze steeds verder bekwamen. De verdere ontwikkeling van de kwaliteitscultuur waarbij leraren elkaar (ook) feedback durven geven over de kwaliteit van hun lesgeven, vraagt om een duidelijke taak- en verantwoordelijkheidsverdeling bij het aansturen van de relatief grote teams door de afdelingsleiders.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten. Wel vragen we de school de monitoringgegevens over de sociale veiligheid van de leerlingen via de leverancier van het instrument aan te leveren bij de inspectie.

4. Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Dr. Nassau College N-Drenthe, Norg, vmbogt

Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid

Op 11 juni 2019 hebben we op het Dr. Nassau College, locatie Norg, afdeling vmbo-gt een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de wettelijke vereisten op het gebied van de registratie en melding van aan- en afwezigheid. Het betreft wettelijke vereisten uit de Leerplichtwet 1969 (LPW) en een aantal relevante artikelen uit de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. Deze wettelijke verplichtingen vallen onder de overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

Verzuimregistratie

De manier waarop de school de aan- en afwezigheid van leerlingen registreert geeft onvoldoende basis om te kunnen voldoen aan de wettelijke regels over het melden van verzuim zonder geldige reden. De school werkt volgens het concept van gepersonaliseerd leren. Dat houdt in dat na een gezamenlijk startmoment in de ochtend iedere leerling een eigen route kiest door de dag heen. Omdat de leerling zelf mag kiezen aan welke onderwijsactiviteit de leerling deelneemt is het ingewikkeld om de aanwezigheid bij te houden. Daarom registreert de school alleen de aan- en afwezigheid tijdens het eerste uur. Volgens de schoolleiding zullen op de kleine locatie de medewerkers eventuele afwezigheid wel snel signaleren, maar er is geen sluitend systeem. Op deze wijze kan de school ook niet garanderen dat zij –ongeoorloofde- afwezigheid door de dag heen zien en registreren. De school werkt aan een nieuw, wel sluitend systeem, maar op dit moment volstaat het systeem niet. Dat maakt dat de registratie onvoldoende basis geeft om te kunnen voldoen aan de wettelijke regels.

Meldingsplicht

De school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerplichtige leerlingen te melden. Het gaat hier om leerlingen die nog geen startkwalificatie hebben en binnen vier opeenvolgende lesweken 16 uur zonder geldige reden afwezig zijn. In de onderzochte periode is er één geval geweest van een dergelijke langdurige ongeoorloofde afwezigheid van een leerling. De school heeft de eerste periode van afwezigheid van deze leerling op de juiste manier tijdig gemeld. Maar de school heeft de twee vervolgmeldingen

niet gedaan. Dit aantal valt binnen de toegestane foutmarge. We hebben echter hiervoor geconstateerd dat de manier waarop de school aan- en afwezigheid registreert onvoldoende basis geeft. Daarom is het niet uit te sluiten dat het daadwerkelijke ongeoorloofde verzuim op meer leerlingen betrekking heeft dan het verzuim van de ene leerling die wij aantreffen. Daarom zullen wij bij het herstelonderzoek naar de verzuimregistratie nogmaals de meldingen van verzuim zonder geldige reden beoordelen.

Er zijn in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep geen leerlingen tussen 18 en 23 jaar die nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en die vier aaneengesloten lesweken zonder geldige reden afwezig zijn. Wij kunnen daarom niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen tussen 18 en 23 jaar te melden.

Communicatie van verzuimbeleid

De school voldoet aan de wettelijke verplichting om in de schoolgids bepalingen over het verzuimbeleid op te nemen. De school heeft informatie opgenomen over verzuim in de schoolgids. Daarnaast heeft zij een document opgesteld over de regels rond verzuim, die op het moment van het onderzoek geactualiseerd wordt. Dit document zal op de website van de school komen te staan.

In de schoolgids ontbreekt echter het percentage leerlingen dat de school zonder diploma heeft verlaten. Hiermee voldoet de school niet aan artikel 24a, eerste lid, onder a van de WVO.

Verwijdering van leerplichtige leerlingen

Er zijn in de onderzochte periode geen leerlingen verwijderd. Daarom kunnen wij geen oordeel geven over de naleving van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van de verwijdering van leerlingen jonger dan 16 jaar of leerlingen jonger dan 18 jaar zonder startkwalificatie (artikel 27, eerste lid van de WVO, artikelen 14 en 15 van het IB en artikel 18, eerste lid van de Leerplichtwet 1969). Tevens kunnen wij niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van de verwijdering van leerlingen van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie (artikel 28 van de WVO en de artikelen 14 en 15 van het IB).

Schorsing

Er zijn in de onderzochte periode geen leerlingen geschorst. Daarom kunnen wij niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht met betrekking tot schorsingen (artikel 13 van het IB).

Verlenen van verlof (artikel 11 van de Leerplichtwet)

Op de school hebben wij enkele dossiers ingezien van het verlenen

van verlof buiten de schoolvakanties. Wij constateren dat de directeur in alle gevallen een juiste toepassing aan de wet heeft gegeven

Aanvulling (VSV) op tabel in 4JOB-rapport

Mogelijke Tekortkoming(en)	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
De verzuimregistratie is onvoldoende adequaat om juiste en volledige inlichtingen te verstrekken over de aanwezigheid van leerlingen (art. 27c Leerplichtwet 1969).	Het bestuur richt binnen drie maanden na de vaststellingsdatum van het rapport de registratie zodanig in dat wordt voldaan aan de wettelijke vereisten.	Wij voeren ten minste zes maanden na de vaststellingsdatum van het rapport een herstelonderzoek uit.
Het percentage leerlingen leerlingen dat de school zonder diploma heeft verlaten, is niet in de schoolgids vermeld (art. 24a, eerste lid onder a, van de WVO)	Het bestuur draagt er zorg voor dat de eerstvolgende schoolgids het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat bevat.	Wij controleren de eerstkomende schoolgids op dit punt.

5 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Het bestuur van de Stichting OVO Noord- en Midden-Drenthe, bevoegd gezag van het Dr. Nassau College te Assen, Aa en Hunze, Beilen en Norg, heeft kennis genomen van het rapport van het vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie d.d. 25 juli 2019. Het bestuur kan zich vinden in de beantwoording van de vragen: wat gaat goed, wat moet beter en wat kan beter.

Het rapport van de inspectie zal worden gebruikt om de ingeslagen koers van de transitie van zes relatief autonome scholen naar een scholengemeenschap als hecht netwerk van scholen (Strategisch Beleidsplan 2018-2022, doel 1) te versterken. Alle scholen hebben hetzelfde systeem van kwaliteitszorg. Er wordt een plan van aanpak opgesteld om het systeem van kwaliteitszorg van de scholen op bestuursniveau nader te expliciteren en onderling met elkaar te verbinden.

Het planmatig werken aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van onderwijskwaliteit, een gezamenlijke verbetercultuur en onderling vertrouwen wordt intensief voortgezet. In de Jaarrekening over 2018 zijn de aanbevelingen van de inspectie ten aanzien van het jaarverslag verwerkt.

In het kader van dit onderzoek zijn vier van de zes scholen bezocht en de onderzoeken hebben verschillende standaarden bestreken. Het bestuur heeft daar waar mogelijk getoetst of tekortkomingen ook op andere scholen zich voordeden en daar waar noodzakelijk de tekortkoming hersteld.

Uiteraard worden alle tekortkomingen binnen de gestelde termijnen naar behoren opgelost.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

